

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Știrilor nefranțate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfild & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppell.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licări mai dese după tarifa
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 2-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care și
Abonamente pentru Anștro-Ungarie
 Pe un an 24 cor., pe șese luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cialele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șese
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șese luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 144.

Brașov, Sâmbătă 2 (15) Iulie.

1905.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1905

se deschide nou abonament, la care invităm
 pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
 corone, pe șese luni 12 corone, pe trei luni
 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
 an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
 luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Temerea de uneltirile Vienei.

Indată-ce s'a dovedit, că un com-
 promis între corônă și majoritatea
 din camera ungară nu se poate încheia
 și că prin urmare conflictul între cei
 doi factori constituționali s'a declarat
 pe față, partidele coalitate opozițio-
 nale, cari formeză majoritatea parla-
 mentară, au început a-se gândi se-
 rios la rezistența pasivă și tot-odată,
 lucru firesc, s'au gândit și la cât mai
 mare sprijin în această luptă din par-
 tea poporațiunei.

Au trebuit să se cugete coalitații
 cu atât mai vârtos a dobândi cât mai
 mult ajutor în așanumita luptă de
 „rezistență națională“, cu cât parti-
 dul liberal tiszaiist, cădut dela pu-
 tere, nu s'a desființat cum au dorit
 ei, ci, deși încâtva redus prin disi-
 dența mai nouă a mai multor mem-
 brieri, a rămas organizat sub conduce-
 rea contelui Tisza, adoptând rolul
 unui partid opozant față cu majorita-
 tea, ér formal și față cu guvernul,
 dér în fond prezentându-se ca un partid,
 care și pentru viitor va sta la dis-
 poziția domnitorului, când s'ar rupe
 toate ațele.

Tot așa de firesc lucru a fost,
 ca tovarășia Kossuth-Apponyi-Zichy-
 Banffy să se gândescă și la eventuala
 atitudine a naționalităților nemaghiare,
 când s'ar înăspri conflictul, și să caute
 cumva a dobândi și sprijinul acestor
 naționalități séu a împiedeca cel pu-
 țin, ca ele eventual să se pună la
 dispoziția omenilor, cari dețin puterea
 și țintesc a paralisa și a sfărâma re-
 sistența majorității parlamentare.

În ordinea acésta de idei, a ince-
 put a fi folosit cu prisos vechiul cli-
 șeu despre uneltirile „Camarillei“ adecă
 a „mânei vieneze“ nevedute, care ar
 tinde a ațîța naționalitățile nemaghiare
 în contra Maghiarilor și a servi ast-
 fel tendințelor austriace, centraliste
 și absolutiste.

Scim prea bine, că ori de câte-
 ori obvin momente, în cari se atestă
 esistența reală a naționalităților în
 țară prin aceea, că se sulevéză cu
 necesitate întrebarea: ce vor face
 naționalitățile? — și se recunosc astfel

indirect, că aceste naționalități sunt
 organisme vii de sine stătătoare, cari
 cel puțin în anumite casuri critice,
 pot avé și voința séu instinctul și
 pasiunile lor; ori de câte-ori se ivesc
 astfel de momente, dicem, opiniunea
 publică maghiară *more solito* trăsare,
 și aci vede stafia „Camarillei“, aci a
 pretinselor subminări agitatorice daco-
 române. Imaginația bolnăvicioasă, pro-
 dusă mai mult de réua consciință,
 cuprinde cu atâta putere spiritele șo-
 viniste, încât nimeni nu se cugetă și
 la posibilitatea, că naționalitățile din
 cestiune, cari au înaintat și s'au des-
 voltat și ele cu timpul, pot avé o
 direcțiune a lor de sine stătătoare,
 neinfluițată din nici o parte și re-
 sultându mai din consciința pătaniilor
 și a intereselor lor.

Așa de exemplu „Alkotmany“,
 organul partidului Zichyestilor, sin-
 gurul care a primit în programul séu
 — nu cercetăm cu câtă sinceritate
 — un punct referitor la consciințioasă
 executare a legii naționalităților și
 trece decî de mai cumpătat față cu
 aceste, apelând în cunoscutul articol,
 ce l'am reproduc dîlele trecute, la
 comitetul diriguitor al coalitațiunei, îi
 ceru să aibă de grijă, ca naționali-
 tățile să fie temeinic deslușite, că e
 în interesul lor de a lupta umăr la
 umăr cu Maghiarii pentru salvarea
 constituției maghiare etc., nu se
 putu reținé de a vorbi despre
 puterea austriacă, care a sciut tot-
 déuna să „exploateze poliglotismul în
 contra unității politice a națiunei“ și
 să facă să credă pe Români, Slovaci
 etc., că caracterul maghiar al statului
 ar însemna asuprirea lor. Ba numita
 fôie a mers până a esprima îngrijirea,
 că naționalitățile „ar puté să cadă
 érași în cursă“ ca la 1848, deși să
 mângâie pe de altă parte, că națio-
 nalitățile „nu se mai însuflețesc pentru
 Viena“, ca altă-dată.

Nu ne putem mira de Unguri
 că ei, sciindu-se încunjurați de po-
 pôre, ale căror simpatii nu le-au sciut
 câștiga, sunt tot cu frica în sin, că
 s'ar puté repeta cumva istoria dela
 1848. Ceea-ce ni-se pare însă foarte
 straniu este, descoperirea ce tre-
 bue să o facem pe di ce merge că Ro-
 mâni noștri de noua observanță ac-
 tivistă s'au molipsit cu totul de ner-
 vositatea maghiară și de obiceiul șo-
 viniștilor de a isbucni la fie-care atac
 nervos, ce li-l causéză temerea de
 naționalități, în lamentări asupra
 uneltirilor Vienei, ale Camarillei, ale
 absolutismului austriac etc.

Sugestiunea acésta, care, dege-
 neréză până la cea mai ridiculă imi-
 tare chiar și a vorbelor și a accen-
 tuării, de care se folosesc Maghiarii,
 vedem că-și face ravagiile sale mai
 ales în șirul deputaților români acti-
 viști, cari, în fața marilor cestiuni la
 ordinea dîlei, când s'aruncă numai așa
 cu vorbele și invinuirile împotriva
 Vienei și a „mânei vieneze“, nu sci-
 u, sërmanii, ce mutră să mai facă și ce
 să mai dică — căci dor ceva totuși
 trebue să dică omul decă este depu-
 tat! — ca să nu vină în conflict cu
 purtarea lor de pân' acum: de a nu

fi nici caldi, nici reci, nici în căruța,
 nici în teleguța.

Cel mai sugestionat în privința
 acésta este ađi fără indoială deputa-
 tul Dr. Aurel Vlad, care a găsit cu
 cale a scrie „la situație“ în fôia din
 Orăștie, pentru ca se spună, așa
 în cât să audă și amicii și adversarii ac-
 tualului cabinet unguresc Fejervary, că
 după părerea lui Românii nu pot merge
 cu Viena, că „nu le este permis să
 se facă uneltele Vienei“ și că „au
 gătat-o cu Viena“. Numitul se iden-
 tifică într'atâta cu vederile dominante
 în sinul opozițiunei maghiare, încât
 nici nu mai vorbesce decăt de „pro-
 punerile Vienei“ ce se fac coalitației de
 cătră Fejervary, „care vine și în nu-
 mele Vienei oferă pe tîpsie capul na-
 ționalităților“. Te apucă sgarceii de
 atâta Viena și de atâta hotărîre când
 e vorba de Viena și nu de coal-
 itațiune. Pécac că dieta e amânată și nu-
 mitul deputat n'a putut să-și dea pă-
 rerea acolo, ca majoritatea să erumpă
 în aplause frenetice la vorbele lui. Dér
 în schimb și-a făcut datoria presa
 coalitațiunei și-a țintuit bine declarațiile
 de mai sus, publicând extrase potri-
 vite din articolul amintit.

Mai are înțeles de a vorbi de
 Viena și de uneltirile ei din punctul
 de vedere istoric. Dér ce noimă pote
 avé să te pui tu Român „consciui și
 de omenie“ și să strigi alături cu
 Lengyelii și Zoltanii, că toate se pun
 la cale și se uneltesc contra ta nu-
 mai din partea Vienei?

Venit'a cumva Viena să cêră
 ceva dela noi, ori să ne invite a-i
 face vr'o slusbă? Nu scim și n'am
 auzit nimic despre acésta. Decă A.
 Vlad ar fi aflat ceva, de ce nu-o
 spune? Avut'a ôre Viena dela 1867
 încôce vre-un rol decîdător în des-
 voltarea interioară a Ungariei, ori s'a
 întemplat tocmai contrariul ca Ungu-
 rii să influenteze asupra Vienei și
 să stôrca dela Impêratul austriac,
 concesiune după concesiune? Și
 decă astăzi se cere și se oferă
 capul naționalităților pe tîpsie, ôre
 Viena să fie care a' pricinuit acésta,
 ea să fi născocit sistemul de ma-
 ghiarisare, ce se întemieză pe legile
 dela 1848 și 1867 și care decî nici
 că mai are lipsă de proiecte ca al lui
 Berzeviczy, ca să-și potă ajunge
 scopul?

S'ar aștepta dela un deputat,
 deși tinér și încă fără experiență, to-
 tuși se cunoscă istoria măcar într'a-
 tât, ca să potă distinge între epoca
 când se guverna dela Viena și între
 periodul dela 1867 încôce.

Viena ni-a pârăsit pe noi Ro-
 mâni încă din tórîna anului 1865. De
 atunci au încetate toate legăturile nô-
 stre cu ea, decî de atunci am gătat'o
 cu ea și nu de acum, cum afirmă Vlad.
 Êr în ce privesce pacostea maghia-
 risărei, care a ajuns până a ne cere
 capul pe tîpsie, nu Viena, ci cei ce
 au declarat din nou rêsboiui Vienei și
 Impêratului sunt adeverații ei urzitorii.

Un ordin al guvernului cătră Consistôrele românesci.

(Serbările din Sibiu).

„Drapelul“ de la 13 Iulie, publică în
 frunte o destăinuire senzațională, care
 decă s'ar adeveri, ar pune într'o lumină
 mai mult de cât drastică stările, ce dom-
 nesc ađi la noi. Êtă ce scrie »Drapelul«:

»Primim o scire, care ne pare de ne-
 creșut. Nu o avem din isvor oficial, ci
 — cum s'ar dice — din mâna a doua, dér
 totuși din isvor destul de sigur, ca să nu
 mai putem ignora scirea.

»E vorba, că ministrul culelor din
 cabinetul Fejervary a adresat un ordin
 Consistôrelor românesci, prin care interdic
 bisericelor nôstre și instituțiilor ce stau sub
 conducerea bisericeii, participarea oficială la
 serbările din Sibiu, arangiate din inciden-
 tul inaugurării museului național...

»Nu cunoscem textul autentic al or-
 dinului din cestiune și pote nici nu-l vom
 cunósce până la sinode, căci ven. consis-
 tôte ale bisericelor nôstre nu prea sunt
 comunicative față de organele de pressă
 și ascund bucuos, ce ar puté da ansă la
 o desbatere țiaristică mai agitată.

»Dér în fine faptele vorbesc și —
 precum ni-se comunică — este fapt, că gu-
 vernul a interdis bisericelor nôstre și in-
 stituțiilor nôstre profesionale participa-
 rea oficială la serbările din Sibiu...“

Așteptăm cu nerăbdare să căpê-
 tăm și noi amênunte esacte despre
 acésta faptă a guvernului Fejervary.
 Cetitorii noștri vor sci să o judece
 așa cum merită, după lămuririle ce
 le-a aflat în colónele fôiei nôstre cu
 privire la situațiunea actuală.

Bine ar fi, decă cu o di și cu o
 ôră mai curênd am ajunge să fim cu
 toții deplin lămuriti despre ceea-ce
 ne mai așteptă și dela acest minist-
 teriu, care cruțând la estrem toate ve-
 leitățile opozițiunei maghiare, s'ar
 pâră că pregătesce absolutismul nu-
 mai în contra nôstră. Căci cum s'ar
 puté caracteriza o măsură ca aceea,
 despre care se vorbesce mai sus alt-
 fel, de cât în sens absolutist de cea
 mai detestabilă specie moscovită?

Planurile guvernului. După informa-
 țiunile unui țiar vienes, ministrul prese-
 dinte Fejervary a prezentat cu ocaziunea
 audienței sale în Ischl, planurile guvernu-
 lui pentru viitor. Guvernul n'ar lua poziție
 față cu rezistența pasivă a comitatelor de
 ôre-ce speră, că și în cazul când incassă-
 rile statului din contribuția directă ar
 scăde în mare măsură, totuși din alte in-
 cassări se va puté acoperi cheltuelile sta-
 tului. Negocierii cu șefii opoziției nu va
 reîncepe br. Fejervary, de cât la începutul
 lunei Septemvrie, ér decă aceste negocierii
 — cum e de prevêșut — vor rămâné
 fără succes, camera deputaților va fi din
 nou amânată pe timp nedeterminat.

Un țiar italian despre România și guvernul român.

Marele țiar din Milan „Corriere dela
 Sera“ publică un articol iscălit de profe-
 sorul Buzzati cu privire la conduita Ro-
 mâniei în afacerea cu cuirasatul rusesc
 »Potemkin«. Autorul articolului dice:

Difficultățile, în cari s'a aflat dîlele
 astea România prin ciudatul episod al cui-
 rasatului »Potemkin«, au fost de sigur
 foarte grave.

la anumite perioade ordonă inspectarea efectelor companiei și ale soldaților.

Pedepsirea lui Stössel. »Exchange Telegraph« publică următoarea depeșă din Petersburg: Generalul Stössel, fostul comandant al cetății Port-Arthur, a fost pedepsit cu arest în casă.

Exercițiul de noapte. Batalionul regimentului nr. 2 din Brașov. au plecat erî după amiazi pentru a face exerciții de noapte în Poiană.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma A. MOLL, life-antul curții c. și r. din Viena Tuchlauben Nr. 9. își recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile.

Incidentul dela frontaria româno-ungară.

Țiarul »Universul« află din sorginte pozitivă, că Românii de pe teritoriul român trăiau în bune relațiuni și înrudiți cu cei de pe teritoriul ungar. La 24 curent la punctul Poiana-Muerei, se face nedee; Românii, cu ceilalți, au început să petrecă la cârciumile făcute cu ocazia nedeei. Un om s'a îmbătat și sergentul de grăniceri îi face observație, după care intervine un gendarm ungar, care a fost desarmat. Intervenind un altul, l'a desarmat și pe acesta, ducându-i la Novaci.

Supușii ungari au început atunci să tragă focuri de pușcă, și grănicerii, în apărare, au tras și ei împușcând doi supuși ungari, cari au murit, și au rănit pe unul. Colonelul Popescu Anton, comandantul garnisioanei, delegat de minister, împreună cu un căpitan ungar, vor face cercetări. Trupele se află încă postate la Novaci. Se crede, că incidentul va fi închis după stabilirea responsabilităților.

Ministerul ungar de interne a fost înștiințat la 9 Iulie s. n. de către viceșpanul comitatului Huniádóra despre sângerosul incident la frontaria ungaro-română. În același timp a fost anunțat, că din ambele părți s'au început anchete foarte rigurose. Ministerul a dispus imediat, ca cercetările administrative să fie grăbite în chipul cel mai energic și ca să se facă demersurile diplomatice necesare pentru liberarea gendarmilor ungari arestați în România. Însă până acum gendarmii unguri n'au fost puși în libertate și nici n'a sosit vr'un raport despre terminarea anchetei. Guvernul ungar se păzește d'a se pripiti în această afacere, și numai atunci se va hotărâ pentru o procedare, când ancheta va stabili în mod neîndoelnic de care parte e vinovăția, deoarece nu pare cu neputință, ca supușii ungari și chiar gendarmii unguri, amestecați în această afacere, să fi comis fapte, cari să justifice procederea grănicerilor români, făcând astfel să se vadă afacerea într'o lumină cu totul alta ca cea de acum.

Un epilog

la afacerea demonstrației tinerilor români dela academia din Oradea-mare („Clopotele amuțite.”)

— Fine. —

După aceste vom proba, că sentința adusă este nejustă.

Este nejustă sentința, pentru-că ne isbesce cu maximul pedepsei. Acesta măsură nu este motivată prin nici o împrejurare, deoarece noi până aci n'am fost pedepsiți nici odată; er o pedepsă maximală este la loc și îndreptățită numai în cas de recidivare, ori de cumulare a delictelor. Ceea-ce însă n'a fost în cazul de față.

Causa, pentru care după demonstrația noastră s'a iscat scandal, nu este a se căuta în noi, ci în directorul de teatru, care a avut lipsa de tact și cutezanța de a reprezenta des amintita »piesă«, — și mai este a-se căuta în acea parte a publicului maghiar, care în negliobla sa a plaudă scenele, ce ne insultau pe noi în modul cel mai primitiv, pe când noi am fi meritat mai curând laudă, deja și numai pentru faptul, că prin fluierarea piesei am adus un serviciu reputației artistice a publicului maghiar.

Nu este adevărat, că demonstrația noastră ar fi împiedecat continuarea reprezentației, pentru-că reprezentația s'a ur-

mat totuși înainte. Ba în loc de a-se ameliora pasagele, cari ne priviau pe noi, acelea au fost reproduse în urmă cu un colorit și mai răutăcios. Er pentru acesta nu noi merităm pedepsa cea mai severă, ci factorul, care cu scopul vădit și criminal de a turbura buna înțelegere și pacea dintre cetățeni, cutéză a pune în scenă o asemenea piesă.

Aplicarea pedepsei maxime se motivează în sentința gravaminosă și cu pretinsa împrejurare, că scandalul a fost precugetat și pregătit de mai înainte.

Concedem, că scandalul a putut să fie precugetat și pregătit de mai înainte, nu de noi însă, cari nu l'am făptuit, ci din partea acelora, cari indignarea noastră firească au remunerat-o cu acea ocaziune cu epitetele clasice, ca »nemernici«, »valahii puturoși«, »miserabili, trădători de patrie« ș. a.

Totodată protestăm și aci contra in-sinuării, că noi am fi pregătit și făptuit scandal, pentru-că suntem și noi atât de culti și inteligenți, ca să nu ne dimitem la comitere de scandal public. Ceea-ce am făcut, a fost simplaminte manifestarea spontană a revoltei noastre și acesta în mod absolut corect și nici decât scandalos. Asemenea lucruri s'au mai întâmplat încă și în teatrul din Oradea-mare, astfel la reprezentarea piesei »Viața de turistic«, fără ca organele polițiale să fi făcut abuz de putere față de demonștranti, ori barem să-i fi purtat pe la vre-o judecată, cu toate că piesa aci amintită nu a aruncat asupra nimănui acuză urită a trădării de patrie, nu a batjocurit sentimentele naționale, ori religioase ale nimănui. Dără, că a satirizat unele perversități sociale. Atât. Dér atunci direcțiunea teatrului a știut să tragă consecințele, nu s'a împotrivit opiniei publice, și n'a mai lăsat să se repesinte acea piesă. Fără îndoială procedura aceasta a fost corectă. Nu însă și aceea observată cu »Clopotele amuțite«, a căror reprezentare s'a repetat spre sfidarea bruscă a orî-și cărui sentiment de cultură și corectitate. —

Aplicarea brachiului față de noi a fost un abuz de putere oficiosă pe cât de brutal, pe atât de temerar, deoarece ș-ul citat al regulamentului de teatru, dispune în cas de turburarea ordinii pentru prima oră somarea respectivilui, ca să se porțe corăspundător, er pentru a două oră provocarea să se depărteze, și numai în a treia linie prevede însăși depărtarea; nici atunci însă abuzul de putere oficială.

Decât că știut este, că organele polițiale față de noi a încercat dintr'odată și în felul cel mai sălbatic să ne scotă afară, care măsură de sigur că n'a fost potrivită nici față de publicul din galerie.

Imprejurarea acesta trebuia să se considere, când ni s'a croit pedepsa, pentru-că decât organele polițiale ar fi făcut somațiunile regulamentare, mai vârtos la adresa acelora, cari au inscenat bătăile în parterre, atunci de sigur nici nu se puté întâmpla scandalul de atâtea ori sulevat în motivarea sentinței.

După toate acestea cerem, ca să ni-se înainteze apelul present la senatul orășenesc,

înaintea căruia ne rugăm de cassarea sentinței gravaminose și de absolvirea noastră necondiționată.

Cu stimă
Augustin Bardoși, Demetriu Truția,
Iustin Nemet, Alexandru Stoinescu,
studenți în drept.

Gimnastică bulgară în București

Celor 1500 gimnastică bulgară, cari au sosit cu trenul de Mercuri dimineața în gara din București, li-s'a făcut o splendidă primire de către societățile de gimnastică din România. După ce oșpeții bulgară s'au dat jos din tren, au fost binevențați cu cuvinte căldurose de către d-nii general Vasiliu-Năsturel și avocatul Dragomirescu, președintele și vicepreședintele societății române de gimnastică »Tirul«.

Iu numele excursioniștilor bulgară a vorbit profesorul Rascheff despre frățietatea poporului român și a celui bulgar, dîcînd între altele:

»In paginile cele mai strălucite ale istoriei renascerei noastre naționale, pe lângă faptele și numele acelora, cari au pregătit această renaștere, găsim pretutindeni România, orașele și mai ales capitala ei, unde acești muncitori găsesc adăpost și compătîmire, ajutorul și ocrotirea guvernului român și ale întregului popor român.

Venim ađi în vizită la frații noștri Români spre a sublinia tradițiunea de bună-vecinătate, pe care ne-au lăsat-o strămoșii, venim în capitala României spre a arăta nobilului popor român sentimentele noastre de recunoștință și de admirațiune pentru înțeleptul și vitezul său șef, Carol I., ale cărui brave armate și-au vărsat vitejesele sângele pentru libertatea noastră la Plevna și Grivița!»

La orele 10^{1/2}, societățile au plecat într'un frumos cortegiu pe bulevard, oprimdu-se înaintea statuei lui I. C. Brătianu, unde d-l Dr. Gridow a rostit o caldă cuvântare. În urmă excursioniștii s'au dus în Cismigiu, unde au depus drapelele în vederea serbarei de d. a. La orele 6 d. a. s'a ținut festivitatea, producându-se societățile bulgare cu exerciții libere și cu alte exerciții gimnastice. Sêra oșpeții bulgară au luat masă în diferite părți împreună cu colegii lor din România. Societatea »Turnverein« a dat un banchet de 300 tacamuri societăților de gimnastică din Ruscium.

Pe cine să ia cineva de nevastă?

Cestiunea acesta o resolvesce umoristul frances Max O'Rell — repausat în etate tînără — într'o cărticică postumă apărută zilele acestea la Calman Levy. Etă răspunsurile înțeleptului umorist:

»Ia de nevastă«, scrie el, »pe o femeie, care e mai mică de cât tine. Nu lua de nevastă pe una, care nu scie să ridă din inimă. Poți să cunoști caracterul unei persoane după felul cum ride. Să nu iai de nevastă pe una, al cărei ris este forțat. Ia de nevastă o femeie, care pricepe gluma, scie aprecia umorul și toate lucrurile le privește din partea bună. Nu lua de nevastă pe una, care critică ori-ce și care își ia în ris prietenele, îndată ce și-au întors spatele. Ia de nevastă pe o femeie, care are un cuvânt bun pentru apărarea omenilor, pe cari cineva îi năpăstuesce în presenta ei. Ia de nevastă pe o filosofă. Când conduci pe mirésa ta la teatru, fără să fi luat biletele înainte, să o iai de nevastă, decât la scirea, că toate locurile din parter sunt ocupate, ea va esclama senină: »Ce are a face? Decă nu găsim acolo loc, să mergem pe galerie. Lucrul principal este să ne amusăm«. Decă mirésa va vorbi așa, să scii că este o fată bună. Te poți foarte bine înțelege cu o femeie, care se mulțumesc să șadă cu bărbatul său înapoi, când în viață locurile dinainte sunt ocupate.

Când întîlnesc un cerșitor și tu vrîi să-l miluesci, să nu iai de nevastă pe femeia, care în asemenea momente îți dîce: »Pôte e vr'un șarlatan, care va merge cu banii la cârciumă«. Er decât faci tu însuși observația acesta, și femeia îți răspunde: »Las'se mîrgă șeracul, ađi este așa de frig îi va face bine un pahar de bere« — să o iai de nevastă.

Încercă a afla, cum se pòrtă dimineața când se deșteptă, trezită din somnul cel mai dulce. Decă se deșteptă cu un suris pe buze, ia-o de nevastă. Decă însă își încruntă sprîncenele și strigă mîniosă: »Ce-i asta? De ce m'ai trezit?« să nu o iai de nevastă, căci nu e nici amabilă nici senină. Proba acesta este infalibilă.

Nu lua de nevastă o femeie, care și-a însușit manierele chinuite ale așa numitei »societăți bune«. Fata, care își rezervă surisul pentru străin, și capriciile pentru ai săi, nu e făcută pentru căsnicie. Cât timp vei fi numai »candidatul« acestei dame, te va trata cu atențiune, că ești încă stein. Poți fi însă sigur, că îndată ce o vei lua de nevastă, te va trata cum tratéză pe un membru al familiei sale.

Decă faci visita la o damă și te face să aștepti o jumătate de oră, pentru-că să se pótă presenta înaintea ta în toaletă ireproșabilă, să nu o ieai de nevastă. Decă însă se presentă imediat, așa cum este, cu pèrul aranjat simplu și în haina ei de casă, să scii că e o fată »sans facon«, o fată practică: să o ieai de nevastă, mai ales decât nu cere scuze cu multe vorbe, că s'a prezentat în negligée.

Decă frații unei fete dau surorii lor nume desmierdătore, diminutive... să o ieai de nevastă, căci fata acesta este un »bun camarad«. Ia de nevastă fata, care face țigări pentru tatăl său, ori îi umple pipa și îngrijesce să fie ordine în cabinetul său de lucru, îi șade în brațe, îi răsucese sfîrcul mustețelor, îl bombardéză cu numiri alintătore, pe cât de familiare, pe atât de copilăroșe.

Fata, care nulasă pe tatăl său să iasă pănăce nu-i esaminéză îmbrăcămîntea și nu-i drege cravata, care se uită, decât mâncile surtucului nu sunt mai lungi de cât ale pardesului, și șterge cel mai mic firicel de praf de pe guler, care în sfîrșit, după-ce le-a făcut toate acestea, sărută pe tatăl său, — fata acesta va deveni o nevastă escelentă. Fericit e tatăl, care are o asemenea fată... fericit bărbatul, care o dobîndesce de nevastă!

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 13 Iulie. Primul ministru Fejervary a adresat tuturor primăriilor din țera o circulară urgentă, în care dîce, că atitudinea lor cu rezistența pasivă (neprimirea birurilor și nechemarea recruților) o să ducă țera la ruină. Ministrul președinte declară, că *tote hotărîrile consiliilor comunale, contrare legii, vor fi anulate.*

Petersburg, 13 Iulie. Țarul a adresat noului ministru al marinei, amiralul *Birilen* un autograf, în care între altele îi impune, ca primă datorie, să restabilească spiritul disciplinei militare Țarul cere, ca ministrul să se ocupe imediat cu asigurarea apărării tuturor còstelor rusesci și în același timp să întrebuinteze toate mijlocele posibile pentru a-se restabili treptat o nouă flotă baltică.

București, 13 Iulie. Ministeriul român de esterne publică un comunicat în cestiunea incidentului de la granița româno-ungară. În comunicat se spune, că s'a ordonat o severă anchetă mixtă. Se vor remite gendarmii unguri în mâinile autorităților vecine. Actele anchetei vor fi aduse la București și numai atunci se va puté sci cu siguranță, cari sunt vinovații, cari vor fi pedepsiți de autoritatea statului căruia aparțin.

Berlin, 13 Iulie. Din Petersburg se depeșeză, că la ministeriul de război s'a primit o telegramă în care se anunță că un mare număr de vase japoneze încruciséză în apele dintre continent și insula Sachalin.

Tokio, 13 Iulie. Japonessii ocupând insula Sachalin, i-au pus din nou numele cel vechiu de *Akabafuto*.

Odessa, 13 Iulie. Guvernatorul Ignatiev a ordonat să se facă o severă cercetare asupra nascerii turburării și pedepsirea fără cruțare a tuturor vinovaților. O proclamație avertiséză populațiunea să se ferescă de răspîndirea scirilor false în privința afacerii cu vaporul »Potemkin«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefon 65nr. 170.
Cabinet de consultațiune
cu somitățile medicale și specialiștii din Viena.

Stabiliment de hydrotherapie Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sòre, massage, electricizare gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

